

# Motion till riksdagen

1989/90:Fi20

av Margit Gennser och Bertil Persson (båda m)

med anledning av prop. 1989/90:65 om statliga lån till Göteborgs och Malmö kommuner

---

Regeringens ekonomiska politik, inledd 1982, har misslyckats. Krissymptom ger sig till känna på alltfler områden. I proposition 1989/90:65 framhålls det ansträngda ekonomiska läget i Malmö och Göteborgs kommuner. För att avhjälpa "storstadskrisen" föreslår regeringen att Göteborg och Malmö kommuner skall erhålla statliga räntefria lån på 900 resp. 600 milj. kr. Räntefriheten under de tre första åren förutsätter dock "att vissa villkor är uppfyllda".

Det är inte ekonomiska resurser som Malmö och Göteborgs kommuner saknar.

Den socialdemokratiska ledningen i Malmö genomförde en skattechöjning från och med 1989 med 1:75 kr. per skattekrona. Skattechöjningen har på intet sätt förbättrat kommunens ekonomi. Kommunens problem är en för tung kommunal sektor, inte för knappa ekonomiska resurser. Den början till vitalisering av Malmö stad som inleddes under de tre borgerliga åren är dessvärre ointetgjord. Vad Malmö kommun behöver är en mindre "politisk marknad" och större frihet på den tunga tjänstesektorn inom vård och omsorg. Detta är nödvändigt ur en rad synpunkter:

1. Ett attraktivt Malmö kan inte ha väsentligt högre skatter än kringliggande kommuner.
2. Den ensidiga satsningen på kommunala alternativ inom vård och omsorg leder till begränsade valmöjligheter, höga kostnader, dålig effektivitet, köer etc, vilket ytterligare minskar Malmös attraktionskraft.

Samma synpunkter gäller i huvudsak Göteborg, som dessutom för närvarande genomför ett administrativt fullskaleexperiment med stadsdelsnämnder. Kostnaden härför har av de ansvariga beräknats till ca 80–85 milj. kr. Detta är en minimikostnad. Eventuella vinster av dessa gigantiska administrativa förändringar har inte ens de ansvariga kunnat påvisa och det är förståeligt. Det sannolika utfallet är nämligen betydande administrativa kostnadsökningar.

Det skall således inte förnekas att Malmö och Göteborgs kommuner har ekonomiska problem men dessa är i huvudsak självförvållade. Räntefria lån skapar inte bättre förutsättningar för de två städerna utan hindrar nytänkande och självsanering.

Räntefriheten för lånen har dessutom villkorats i propositionen genom att regeringen skall bevilja räntefriheten för ett år i sänder. Detta innebär i klar-

text att regeringen skaffar sig påtryckningsmetoder mot en kommunal ledning i Malmö eller Göteborg, som vill göra kommunen attraktiv med medel, som inte står i överensstämmelse med socialdemokratisk dogmatism.

Mot. 1989/90  
Fi20

Erfarenheter från tidigare visar att den nuvarande regeringen inte drar sig för ett sådant handlingssätt oberoende av alla högstämda deklARATIONER om vikten av kommunal självstyrelse. När Malmö styrdes av en borgerlig ledning 1985–1988 drog t.ex. statsmakterna in det extra skatteutjämningsbidraget till Malmö och fördelade detta till de socialdemokratiskt styrda kommunerna Botkyrka och Göteborg. Inga nyckeltal gällande den kommunala ekonomin kunde motivera Botkyrkas behov av extra skatteutjämningsbidrag framför Malmö. Motivet var helt och hållet partipolitiskt. De egna partikamraterna ute i kommunerna skulle gynnas.

Så får inte lagstiftning och statsmannakonst fungera i en rättsstat. Av denna anledning är förslaget i proposition 1989/90:65 oacceptabelt. Regeringen kan inte av riksdagen ges rätt att utan någon som helst bindning avgöra om de berörda kommunerna "allmänt för en sådan politik att deras ekonomiska politik stärks och som gör det troligt att man inom treårsperioden kommer att uppnå en varaktig ekonomisk balans.

Detta skulle lämna fältet fritt för politisk favorisering av egna partikamrater. Riksdagen bör över huvud taget inte göra det möjligt för regeringen att falla för en sådan frestelse.

## Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs  
att riksdagen avslår proposition 1989/90:65.

Stockholm den 29 januari 1990

*Margit Gennser (m)*

*Bertil Persson (m)*